

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ
ਵਿਸ਼ਾ - ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ)
ਸ਼੍ਰੇਣੀ - ਅੱਠਵੀਂ
ਸੈਸ਼ਨ - 2022-2023

ਸਮਾਂ - 3 ਘੰਟੇ

ਕੁਲ ਅੰਕ-40

ਭਾਗ - ਉ

1 ਤੋਂ 10 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ, 11 ਤੋਂ 15 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ, 16 ਤੋਂ 20 ਤੱਕ ਸਹੀ/ਗ਼ਲਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(ਕ) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਉੱਤਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ)

- ਜਿਸ ਰਾਗ ਦੇ ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸਵਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਵੇ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- ਪੰਡਿਤ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸਨ?
- ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਕਿਸ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਸਿਤਾਰ ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ?
- ਪੰਡਿਤ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਜੀ ਕਿਸ ਸਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸਨ?
- ਰਾਗ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
- ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਕਿਸ ਥਾਟ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ?
- 'ਧਾਰੋ ਤਿਰਕਿਟ ਤੂੰ ਨਾ' ਕਿਹੜੀ ਤਾਲ ਦੇ ਬੋਲ ਹਨ?
- ਛੱਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
- ਰਾਗ ਖਮਾਜ ਕਿਸ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ?

(10x1=10)

(ਖ) ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ

- ਸਿਤਾਰ ਵਿੱਚ _____ ਮੁੱਖ ਖੁੰਟਿਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਪੰਡਿਤ ਰਵੀ ਸ਼ੰਕਰ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ _____ ਵਿੱਖੇ ਹੋਇਆ।
- ਸੱਤ ਸ੍ਰਵਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ _____ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ਮਾਤਰਾ ਲਈ _____ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਰਾਗ ਖਮਾਜ _____ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ।

(5X1=5)

(ਗ) ਸਹੀ/ਗ਼ਲਤ

- ਥਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਗ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
- ਥਾਟਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾਂਤ ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਿਗੰਬਰ ਪੁਲਸਕਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।
- ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 1 ਸਪਤਕ ਹੁੰਦਾ ਹਨ।
- ਛੱਪਤਾਲ ਨੂੰ ਭਜਨ ਨਾਲ ਵਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ।
- ਰਾਗ ਖਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰੇ, ਅਤੇ ਨੀ ਸਵਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

(5X1=5)

ਭਾਗ - ਅ

21 ਤੋਂ 27 ਤੱਕ 7 ਸੰਖੇਪਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 10-15 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ਵਾਦਕ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।
- ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਦੀ ਉਪਜਾਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।
- ਸਿਤਾਰ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਅੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- ਛੱਪਤਾਲ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖੋ।
- ਇੱਕਤਾਲ ਨੂੰ ਦੁਗੁਣ ਦੀ ਲੈਅਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
- ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖੋ।

(5X2=10)

ਭਾਗ - ਏ

28-31 ਤੱਕ 4 ਨਿਬੰਧਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 150-200 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

- ਜਾਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਦੀਆਂ ਉਪਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।
- ਸਿਤਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਤਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ।
- ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਜਾਂ ਖਮਾਜ ਵਿੱਚ ਦਰੁੱਤ/ਰਜਾਖਾਨੀ ਗਤ ਲਿਖੋ।
- ਇੱਕਤਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਦੀ ਲੈਅਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(2X5=10)